

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui

Urazov Sairan XXXX, născut la xxxxx,
originar din xxxxx, regiunea xxxx, locuiește
temporar în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.01.2022 – 22.06.2022;

Instanța de apel: 25.07.2022-25.01.2023;

Instanța de recurs: 12.04.2023 – 28.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 iunie 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Urazov Sairan, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 160 (una sută șaizeci) ore.

S-a dispus a fi încasat de la Urazov Sairan, în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 576 (cinci sute șaptezeci și șase) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, *Urazov Sairan*, la 18.01.2022, aproximativ la ora 22:00, aflându-se în casa ce-i aparține concubinei sale, *Lacinean Amalia*, amplasată pe adresa xxxxxxxx, în stare de ebrietate, dându-și seamă de caracterul periculos al acțiunilor sale ilegale și consecințele, care pot surveni în urma acestora, în urma unui conflict iscat între el și cet. *Tihomirov Veaceslav* privind unele aspecte ce țin de ispășirea de către el și

Tihomirov Veaceslav a pedepselor penale în instituțiile penitenciare, cu buna știință, a scos un cuțit pliant și în vederea reglării conturilor cu Tihomirov Veaceslav, însoțind acțiunile sale cu cuvinte necenzurate, apucându-l cu mâna stângă capul acestuia, ca Tihomirov Veaceslav să fie limitat în acțiunile sale, cu mâna sa dreaptă i-a pus la gâtul lui Tihomirov Veaceslav cuțitul pliant, l-a amenințat cu omorul, acțiunile, care în urma aplicării cuțitului în regiunea organului vital, de către Tihomirov Veaceslav au fost percepute ca unele reale periculoase pentru viața și sănătatea lui. Tot el, acționând în aceleași circumstanțe și aceiași perioadă de timp și urmărind același scop, l-a amenințat și pe cet. Volcov Ghenadie, aplicându-i la gât toporul, aflat în acel moment în casa cet. Lacinean Amalia, acțiunile care de către Volcov Ghenadie au fost percepute drept periculoase pentru viața și sănătatea lui.

Acțiunile inculpatului Urazov Sairan, au fost încadrate conform prevederilor **art. 155 Cod penal**, cu indicii de calificare, *amenințarea cu omor, existând pericolul realizării acestei amenințări.*

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul în Procuratura mun. Bălți, Păvăleanu Adrian, a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea sentinței, în latura stabilirii pedepsei inculpatului Urazov Sairan, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Urazov Sairan să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal și conform acestui articol, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de a-i fi stabilită pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului a invocat:

- pedeapsa stabilită este una extrem de blândă;
- la aplicarea pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de criteriul general a individualizării pedepsei, neglijând în așa mod prevederile art. 75 Cod penal și anume: gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, circumstanțele cazului, motivul comiterii infracțiunii, personalitatea vinovatului, precum și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării persoanei culpabile, în acest context reiterând, că acesta anterior a fost judecat conform art. 88 Cod penal (ediția 1961), în anul 1991, la 30 ani închisoare, certificat de ședere provizorie în R. Moldova nr. AD-B xxxxxxxx din 2001-2005, ulterior la 13.03.2007 prin sentința Judecătorei Bălți a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, la 16 ani și 6 luni închisoare, fiind eliberat la 05.02.2020, deci sancțiunea stabilită în sentințele anterioare, nu a fost eficientă, acesta nu s-a corectat, și la 18.01.2022 săvârșește o altă infracțiune;

- prin pedeapsa stabilită, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, nu vor fi atinse scopurile generale ale pedepsei penale prevăzute

de art. 61 alin. (2) Cod penal: restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2023, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 22 iunie 2022, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Urazov Sairan a fost considerat condamnat în baza art. 155 Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, la pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Calcularea termenului pedepsei stabilite lui Urazov Sairan s-a dispus a se începe cu data de 25.01.2023, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei reținerii de la 19.01.2022 până la 20.01.2022.

S-a dispus luarea lui Urazov Sairan sub strajă imediat din sala de judecată.

4.1. Instanța de apel, pentru a decide în sensul dat, a reținut că cauza penală în privința lui Urazov Sairan a fost examinată în procedura specială prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, sentința fiind contestată doar în latura pedepsei.

În acest sens, instanța de apel a considerat că prima instanță nu a dat eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, reeducarea celui vinovat și prevenirea săvârșirii de el a noi crime, precum și criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale cum este caracterul faptei și personalitatea făptuitorului.

În atare împrejurări, instanța de apel a considerat că instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Urazov Sairan, pripit a ajuns la concluzia de a aplica în privința inculpatului pedeapsă non privativă de liberate.

În acest sens, instanța de apel a considerat, că constatarea instanței de fond că, *"potrivit revendicării (f.d.23) inculpatul Utazov Sairan ar fi fost anterior în conflict cu legea penală, însă careva sentințe de condamnare în sensul dat la materialele cauzei penale nu sunt anexate, iar potrivit prevederilor art. 97 Cod de procedură penală, prezența antecedentelor penale ale bănuیتului, învinuitului, inculpatului se constată prin certificat de cazier judiciar sau după caz, prin copii de pe hotărârile judecătorești de condamnare devenite definitive, în acest sens instanța de judecată nu poate reține faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, suplimentar, instanța reține faptul că inculpatul potrivit certificatelor medicale nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru"*, la aplicarea acestuia a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este una eronată, pripită, neîntemeiată și contradictorie materialelor cauzei.

Instanța de apel a constatat faptul că inculpatul anterior a fost condamnat de mai multe ori (f.d. 23) conform revindicării reținând că anterior, în anul 1991 a fost condamnat pentru omor premeditat săvârșit cu circumstanțe agravante (în redacția anului 1961) - infracțiune excepțional de gravă, la 13.03.2007 a fost condamnat în temeiul art. 145 alin. (1) Cod penal pentru omor intenționat -infracțiune deosebit de gravă fiind eliberat la data de 05.02.2020, infracțiunea pe prezenta cauză penală fiind comisă la data de 18.01.2022.

Instanța de apel a menționat în decizie că la stabilirea tipului pedepsei penale, prima instanță nu a luat în considerație nici condamnările anterioare ale lui Urazov Sairan și nici faptul, că infracțiunea în baza art. 155 Cod penal, a fost comisă de o persoană cu antecedente penale nestinse.

Instanța de apel a concluzionat, că deși anterior inculpatul Urazov Sairan a fost condamnat de două ori la pedeapsa cu închisoarea, totuși nu a făcut concluziile corespunzătoare și nu a pășit pe calea corijării și a comis din nou o infracțiune, astfel, atitudinea de ignorare totală de către inculpat a respectului față de lege, indică asupra faptului, că pedeapsa aplicată acestuia pe cauza penală respectivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este una prea blândă în coraport cu fapta prejudiciabilă comisă și cu persoana acestuia și nu va atinge efectul scontat ca măsură de pedeapsă penală, temei ce a servit la casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și stabilirea pedepsei cu închisoare, fiind de părerea că reeducarea inculpatului poate fi doar în condițiile izolării de societate.

În sensul admitterii apelului acuzatorului de stat și modificării pedepsei penale inculpatului Urazov Sairan în sensul agravării, instanța de apel a luat în considerație și circumstanțele atenuante reținute în sarcina inculpatului în baza art. 76 Cod penal sub formă de recunoașterea vinovăției.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, care invocând incidența pct. 6) și 10) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat a invocat:

- prezența antecedentelor penale se constată prin certificat de cazier judiciar sau după caz prin copii de pe hotărârile judecătorești de condamnare devenite definitive. Instanța de fond corect a stabilit că potrivit revindicării inculpatul Urazov Sairan ar fi fost anterior în conflict cu legea penală, însă careva sentințe de condamnare în sensul dat la materialele cauzei penale nu sunt anexate;

- în conformitate cu prevederile articolelor 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să cerceteze sub toate aspectele probele

administrate, verificându-le minuțios prin prisma admisibilității, pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- infracțiunea prevăzută la art. 155 Cod penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele pedepsei cu închisoare se schimbă de la 8 luni la 2 ani închisoare, iar instanța de apel fără a motiva soluția, i-a aplicat pedeapsa cea mai aspră prevăzută de lege.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.* Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Potrivit recursului declarat de către avocat, autorul își întemeiază criticile, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, referindu-se la situațiile în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu

starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente, nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Sub aspectul temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal atestă că partea apărării consideră că inculpatului Urazov Sairan i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului, Colegiul penal atestă că, potrivit sentinței, Urazov Sairan, fiind recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 160 ore, iar instanța de apel a casat în această parte sentința, numindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pedeapsa prevăzută de art. 155 Cod penal prevede amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de la 1 la 3 ani.

Totodată, se constată că, cauza penală de învinuire a lui Urazov Sairan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în temeiul cererii inculpatului depuse în acest sens, ultimul beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă (potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală limitele noi a pedepsei închisorii fiind de la 8 luni la 2 ani).

Colegiul penal atestă că, diferit de prima instanță, instanța de apel just a constatat faptul că inculpatul Urazov Sairan *anterior a fost condamnat de mai multe ori (f.d. 23) conform revendicării reținând că anterior, în anul 1991 a fost condamnat pentru omor premeditat săvârșit cu circumstanțe agravante (în redacția anului 1961) - infracțiune excepțional de gravă, la 13.03.2007 a fost condamnat în temeiul art. 145 alin. (1) Cod penal pentru omor intenționat -infracțiune deosebit de gravă fiind eliberat la data de 05.02.2020, infracțiunea pe prezenta cauză penală fiind comisă la data de 18.01.2022.*

Tot aici, instanța de recurs susține poziția instanței de apel, potrivit căreia, prima instanță nu a dat eficiență dispozițiilor articolelor 61, 75 Cod penal, iar aplicarea lui Urazov Sairan a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este una eronată, pripită, neîntemeiată și contradictorie materialelor cauzei.

Colegiul penal constată că instanța de apel corect a concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpatului Urazov Sairan a pedepsei sub formă de închisoare, în mărimea stabilită și este de acord cu concluziile expuse în decizie, precum că *deși anterior inculpatul Urazov Sairan a fost condamnat de două ori la pedeapsa cu închisoarea, totuși nu a făcut concluziile corespunzătoare și nu a pășit pe calea corijării și a comis din nou o infracțiune, astfel, atitudinea de ignorare totală de către inculpat a respectului față de lege, indică asupra faptului, că pedeapsa aplicată acestuia pe cauza penală respectivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este una prea blândă în coraport cu fapta prejudiciabilă comisă și cu persoana acestuia și nu va atinge efectul scontat ca măsură de pedeapsă penală.*

Ținând cont de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate și considerentele instanței de apel că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica aplicarea unei pedepse non privative de libertate, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență. Astfel, instanța de recurs nu poate neglija revendicarea anexată la materialele cauzei și consideră că aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare, de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

În acest context, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele Legii, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de a casa decizia, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului Urazov Sairan, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui *Urazov Sairan XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **13 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie